

[Duborg.]

ker Rationaliseringen til at være et Spørgsmaal for bestemt begrænsede Erhverv, et Spørgsmaal, som afgøres for disse alene og ud fra deres Interesse alene, er jeg tilbøjelig til at tro, at de Slagskygger, som vil følge en saadan Rationalisering, vil være meget alvorlige og gøre Samfundet en saa stor Skade, at den ikke kan opvejes af den begrænsede Fordel, som denne begrænsede Kreds af Folk vil opnaa.

Det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen rettede et stærkt Angreb paa Fordelingen af Varerne her i Landet og mente, at Omkostningerne derved var urimelig høje. Jeg er aldeles ikke uenig med det ærede Medlem deri, men jeg maa erkende, at en Kritik af dette Forhold har kun ringe Betydning, naar man ikke kan vise Veje, der er bedre end de nuværende; og jeg vil gerne tilføje, at jeg tror ikke, at det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen eller det Parti, han tilhører, kan anvise saadanne Veje.

De Resultater, som vi kender fra Statens Fordeling i Krigstiden og fra Statens Fordeling i mange andre Lande, ogsaa efter Krigstiden, og de Resultater, vi kender fra de kommunale Salgsinstitutioner, giver ingen Antydning af, at den Vej med offentlig Fordeling af Varerne fører til lavere Omkostninger. Sandheden er dog ganske indlysende denne, at den dyreste Form, man overhovedet kender for Omsætning, er Statsmonopol for Handel med bestemte Varesorter. De Omkostninger, som den danske Kornfordeling medførte, var jo mange Gange, hvad der betales i den private Omsætning for den samme Forretning.

Jeg tror derfor ikke, at det ærede Medlem skal vente, at Regeringen — og jeg kan godt tilføje, at Rigsdagen i sin Helhed — vil have Evne til at finde nye Maader til hele dette for Samfundet i Virkeligheden umaadelig vigtige Spørgsmaal. Jeg tror, det største Bidrag, man fra Offentlighedens Side kan give dertil, er ikke at lægge den frie Konkurrence Hindringer i Vejen for selv at finde Fordelingsmaader, der er bedre, eller rettere sagt billigere, end de nuværende. Hvis Staten og Organisationerne ikke vil lægge saadanne Hindringer i Vejen for nye Former for Fordelingen, som Konkurrencen i det frie Erhverv selv kan hitte paa,

er det ganske sikkert det største Bidrag, der kan gives dertil af Regeringen.

Der har under denne Forhandling fra Socialdemokratiet lydt stærke Udtalelser om, at hele den liberale Tidsalder i Økonomiens Historie nu gik i Graven. Jeg vil dog, inden denne Gravsang sluttet, minde Socialdemokratiet om, at hele den socialdemokratiske Politik fødes og klædes i Dag af det liberale Erhvervssamfund. Det er det liberale Erhvervssamfunds store Bruttoudbytte, store Erhvervsudvikling, der har muliggjort og i Dag muliggør den kostbare socialdemokratiske Politik her som i andre Lande.

Jeg tror, der kunde være Anledning til at minde om, at saa længe Socialdemokratiet hverken i Danmark eller noget andet Land har leveret det ringeste Bevis for, at det var i Stand til at skabe en Produktionsform, der var mere økonomisk, mere yderig for alle Samfundets Medlemmer end den nuværende, skal man fra den Side være forsigtig med at ødelægge det Erhvervssystem, hvoraf man selv bogstavelig talt lever. Hvad vi kender i Danmark af Kommunaldrift, af Statsdrift, opfordrer ikke til Efterfølgelse. Det store russiske Forsøg, som unægtelig er af umaadelig Interesse, har foreløbig ikke givet nogen som helst Antydning af, at Menneskene under den Erhvervsform kommer til at leve rigeligere, eller som der i den Forbindelse maa tænkes paa, leve lykkeligere økonomisk set, end de gør i dette liberale Samfund, som Socialdemokratiet med saa stor Energi paa enhver Maade søger at bekæmpe og erstatte med noget nyt, som intet taler for er saa godt som det, man vil bryde ned.

Til Slut har jeg nogle Bemærkninger til det konservative Folkeparti. Det konservative Folkeparti synes paa ny at ville tage Toldspørgsmaalet op som en virkelig Bestanddel af deres Politik. Det konservative Folkeparti driver igen Agitationen under Navnet: aktiv Handelspolitik.

Det er et meget godt valgt Navn, det er vellydende, men der er det at sige til det, at det dækker ikke Indholdet. Hvis det konservative Folkeparti endelig ønsker et godt træffende Navn for deres Toldpolitik, vil jeg tilraade dem at vælge Navnet: aggressiv Handelspolitik i Stedet for aktiv,